

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KATHOLIKUS HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON 16 OLDAL TERJEDELEMMEL.

Előfizetési ára:
 a magyar birodalomban és Ausztriában:
 Egész évre 4 kor.
 Fél évre 2 kor.
 Negyed évr: 1 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Práter-utca 44. sz.

— Egy petitsor hirdetés ára 20 fillér. —

A német birodalom államaiba egész
 évre **6 korona.**

Európa egyéb államaiba és Amerikába
 egész évre **8 korona.**

Jelenet az angol-bur háborúból



Lapunk mai száma 16 oldal terjedelmű.

Jelszavak harcza.

Ha nyugodtan szemléljük politikai életünket, megdöbbenve vesszük észre, hogy félig ferde, egészségtelen irányban mozog az manapság. A kormányférfiak és politikusok nem arra helyezik a fősúlyt, hogy az ország, a nép javán dolgozzanak, hanem örökös czivódás közepette töltik el a drága időt. Ezt főleg az a félszegség szülte, hogy az ország gondolkodni tudó férfiai pártokra oszolva, egyedül a párt jelszava után indulnak, egyedül a párt diadalaért küzdenek s nem az egész országéért.

Lássuk csak a tényeket.

A „liberális” vagyis „szabadelvű” jelszó alatt áll a kormánypárt. Minden badarság, amit ez a párt az országra hoz, legyen az akármi-lyen hátrányos is, tetszetős előttük, mert szabadelvű. Hogy a börze eddig nem volt megadóztatva, az ő előttük szabadelvű cselekedett. Hogy az iskolákból kiküszöbölik a vallást, hogy a nép vallásosságát gunyolják, az előttük szabadelvű tény. Mindenkit, aki nem az ő érdekszeke-
ret tolja, az klerikás, maradi reakzionárius. És ebben nem válogatósak; rásütik őket a klerikalista bélyeget még a zsidóra is, ha az ő érdeküket bántja. Ezt tették a héten a szeszkontingens tárgyalásánál, a mikor Mezei Móricz a gazdag zsidók védője klerikásnak nevezte Visontay Somát, a ki szintén zsidó, mert nem helyeselte a 8-ik szakaszt, a mely szerint a szegedi szeszgyár nagyobb kontingenst kap, mint a mennyi őt a törvény szerint megilletné. Klerikalísának mondják Ugront nemcsak őket de a Kossuth-párt, is mert Ugron katolikus és a katolikus ügyekben résztvesz. Miért nem mondják klerikalísának Tisza Kálmánt vagy Bánffy Dezsőt, kik többet törődnek a valóságukkal és tevékenyebb részt vesznek a református vallási belügyekben, mint Ugron a katolikuséiban. Tehát másnál nem bűn a vallásosság, csak a katolikusnál. Aki jó katolikus, az már reakzionárius — az ő véleményük szerint.

Ha valaki az uzsorát üldözi, az klerikalís. Ha valaki a csaló ügynökökre mond rosszat, vagy szemére lobbantja egy szabadelvű képviselőnek az ő ferde állását mint népképviselő, a mikor egyszersmind bankdirektor, viczinalista stb., az mind klerikalís. De ha egy katolikus saját valóságára követ dob, ha ellenzi mindazt saját valóságánál, a mit Bánffy, Tisza, Szilágyi az ő valóságánál helyesel, akkor szabadelvű. Igazán furcsa.

De menjünk tovább. Van nekünk két 48-as pártunk, amelyek azelőtt együtt voltak. A Kossuth Ferencz elnöksége alatt álló pártkigyó-
békát kiált az Ugron vezetése alatt álló pártra, csak azért, mert ezek erősebb katolikusok, mint a Kossuthisták. A Kossuth-párt összeegyeztet-

tőnek tartja a tisztességgel, a 48-as elvekkel, hogy pártjabeli képviselők az utcán megtámadnak egy katolikus papot. Hát ez 48-as elv? Nem látszik-e ki itt is a lóláb, hogy a 48-as függetlenségi czím csak czégér, csak jelszó, a mely alatt csak a katolikusokat kell ütni. E diszes pártból egy hang sem emelkedett a szeszkontingens tárgyalásánál a magyar mezőgazdák védelmére, de ellenük igenis beszéltek ketten-hárman.

Itt van aztán a *merkantilista* jelszó. Ez alatt harcognak a kereskedők, nagyiparosok, a tőzsdéspekulánsok, tőkepénzesek. Ezek mindent elleneznek, a mit az *agráriusok*, azaz mezőgazdák akarnak, ha mindjárt az országnak vagy nekik is hasznára volna. Valamennyien liberálisnak vallják magukat, s klerikalísoknak nevezik az *agráriusokat*.

Van aztán az *agrárius* jelszó. Ez alatt állnak a gazdák, a földbirtokosok, a termelők. Ezek is tulságba viszik némelykor követeléseiket, csak hogy ártsanak a merkantilistáknak. Mindenkit zsidónak tartanak, aki nem tart velük.

Az *Ugron-pártnak* mint 48-asoknak az a helytelen álláspontja, hogy ők nem fogadnak el semmit egy párttól, mely 67-es alapon áll.

A *szocialisták* elleneznek mindent. Ők szeretnék felforgatni az egész társadalmi rendet, hogy aztán úgy lehessen kormányozni, amint ők akarják, haza és vallás nélkül. Ezek nem támogatnak ma semmiféle pártot. A vallások közt azonban csak a katolikusok üldözik, a többitől szó sem esik. És ezek azt mondják, hogy náluk van egyenlőség.

A *néppárt* katolikus párt s mint ilyen leginkább van kitéve a többi pártok üldözésének. S miután ki van téve a többi összes pártok támadásának, ép azért nem szabadna oly rideg állásponton állaniok. Ők üldözik még azt a katolikusok is, aki azt mondja, hogy jó katolikus, de nem ért egyet a néppárt programjával. Üldöznék bennünket, mert rendületlenül kitartunk a 29 pont mellett. Ez az ő szemükben véték. Ezt ők már széthuzásnak veszik, bennünk ellenséget látnak. Pedig ha egy kis diplomáciai érzék volna bennük, no meg egy kis tapintat, láthatnák, hogy mi *ugyanazért a czélért küzdünk, mint ők, csak hogy más eszközökkel*, olyanokkal, a melyek a nép óhajának jobban megfelelőbbek.

Igy küzdenek és kormányoznak ma Magyarországon *jelszók* alatt. *Nem az általános érdek: a nép s vele az ország sorsa fekszik az egyes pártok szívében*, hanem minden pártnak a saját sorsa.

Ha ma például mindazt keresztül lehetne vinni, a mit a néppárt akar, de a 29-es pontu

néppárt vinné azt keresztül a *Magyar Néplap* segítségével, nem kéne a néppártnak; ellene működne, mert nem Molnár, nem Zichyé volna a dicsőség!

Ha a 48-asok minden kívánsága teljesülne, de az Ugron vezetése alatt álló párt által, nem kéne a Kossuth-féle 48-asoknak; ellene dolgoznának, nehogy másé legyen a dicsőség!

Ha a *merkantilisták* vágyai mind teljesülnének (a mitől Isten óvjon), de az agráriusok révén, nem kéne, mert azoké volna a dicsőség. Épúgy mint nem kellene most azok az eredmények, melyeket a liberális Széll Kálmán ér el, a Bánffy-féle liberálisoknak, pedig ugyanúgy működik a kathobkusok ellen, mint azt ők tennék, de mert nem Bánffyk vannak a rúdon hát nem kell; ellene dolgoznak a pártban, a sajtóban, a közéletben.

A *szocialisták* a *demokraták* ellen küzdenek, ezek viszont a *szocialisták* ellen, bár mind-egyik párt programja egy kaptafán készült.

E közben az érdekharcz közben Magyarország senyved, senyved mindjobban, jobban, mert az örökös harc nem engedi a jót megépíteni, *nem engedi tökéletessé tenni Magyarországot boldogságát*, mert mindenik párt a maga részére foglalja le a dicsőség pálmáját!

Nem kéne Magyarországon csak egy párt: *az igazság pártja*, a mely ellen hiába küzdene egy másik: *Az igazságtalanság pártja*. *Az igazság, a testvéri szeretet, az egymásért való lemondás* volna az egyedüli program-pont.

Ilyen párt azonban nem keletkezhet ma Magyarországon, mert az ilyen párt nem hoz az egyesre sem hasznot, sem dicsőséget; az érte küzdőnek egyedüli babérlevele a *szegények és a nép hálaadása* volna, ez pedig a mai önző érdekvilágban oly szerény díjazás, a miért nem igen szeretnek versenyezni a honatyák. Ez nem nyújt sem bankdirektorságot, sem főispánságot, sem vasuti engedélyt, sem sorsjáték-koncessziót, de még kanonokságot sem. Ilyen part nem cifrázná fel magát hangzatos jelszavakkal. *Ne hiúságért, ne önhaszonért* vesztegessük időnket tudásunkat, hanem az *igazságot, a szeretetet* tartsuk szem előtt s teremtsük meg azt az országot, melyet *Krisztus Urunk* kezdett megépíteni: *a Szeretet országát!*

Szeresse egyik ember a másikat, minden ember azért küzdjön, hogy *embertársa boldog legyen*. Ne a maga hiúsága, önző érdeke legyen életcélja hanem a közjó megalapítása. A vezérek ne arra használják fel a beléjük helyezett bizalmat s a kezükbe adott hatalmat, hogy basáskodjanak, hanem hogy megbizóik javát előmozdítsák. *Akkor lesz boldog Magyarország!*

Kie legyen a föld!

V.

Befejező közlemény.

Czikkünk befejeztekör két levelet is kaptunk, melyek közül az egyikben egy kecskeméti elvbarátunk azt írja, hogy „magyar ember soha sem fog elvállalni 30 hold terméketlen földet és azt nehéz munkával termékenynyé tenni”. Hát ezen kifogásra az a feleletünk, hogy mi sehol sem tiltjuk, hogy az a földbirtokos, ki nem akar az adó alá nem eső terméketlen területek, legelők és nádasok holdja után 1 korona községi adót fizetni, ne úgy adhassa el ezen földeket, hogy 25 hold rossz minőségű földhöz 5 hold jó minőségű földet is hozzá csatol és úgy adja el a parasztságnak. Azt hisszük, hogy a magyar ember 5 hold jó minőségű földet csak elvállal, ha ehhez 25 hold rossz minőségű földet kap is ráadásba és azért még is az egész 30 hold után teljesen adómentes. Ha pedig alföldi magyar ember még így se vállalná el az uradalmaktól a neki kínált 30 holdat, hát a nyáron át az alföldön kenyerüket kereső felvidéki palócok tót és ruthén mezei munkások majd csak elvállalják és megmagyarosodván, erősítik majd a magyar fajt.

A második levél Fehérmegyéből jött, melyben lelkes elvbarátunk azt írja: „Nálunk a Zichy uradalomban egy teljesen hasznavehetetlen birkajárás volt. Most tógazdaságra rendezte be az uraság ezen területet és holdjáról, úgy mondják, 80 forint tiszta jövedelem van. Hát ezen tőföldek után is kelljen már most 1 korona földadót fizetni, minthogy ezek sincsenek mezőgazdasági művelés alatt?” Ezen levélre egyszerűen az a feleletünk, ha valamely vízterület a földművelési minisztérium szakközegei által okszerű haltenyésztési kezelés alatt levőnek lesz kijelentve, akkor az színtén adómentes legyen, hogy a vízterületek tulajdonosai ezáltal az oly dusan jövedelmező okszerű haltenyésztésre serkentessenek.

Végezetül álljanak itt a „Magyar Néplap” 1900. jan. 14. számának következő sorai:

„Pedig nincs az a föld, a mely a munkáskéz hatalmának ne engedne s erős megdolgozás és kitaró művelés után busás jövedelmet ne hajtana gondozójának. Ha nem terem búzát, terem bort, rizst, répát, hoz gyümölcsöt, vagy száz más Isten adományát. Csak tudni kell, hogy mit kérjen tőle az ember s azt szorgalommal kérni is kell. Akkor megadja. Hiszen csak gondoljunk az Alpések szerény lakóira. Puttonyban a hátukon hordják fel a földet a sziklára s egy-két esztendő múlva virágoz és termést fakasztanak a kemény kőből is.”

„Az emberi munka mindent legyőz. De — amint mondtuk — kitarás kell hozzá. Ebben, hűla Istennek, köztünk, magyarok között sincsen hiány.”

Egy jó barátunk és ügybuzgó elvtársunk azt a megjegyzést tette czikk sorozatunkra, hogy a terméket-

len földeknek ezen adóval való megterhelése ellen egyáltalán semmi kifogása sincsen, mert a jelenlegi birtokosoknak tényleg semmi káruk sincsen ezen adó következtében és igazságtalanság sem történik rajtuk ezen adóval, csupán csak erősebben arra ösztönzi őket és tényleg saját érdekükben is, hogy birtokuk terméketlen részeit, melyek nekik jövedelmet egy sem hoztak, engedjék át a szegénységnek, amely nyugalmas otthonhoz jutván, ezáltal azon földhöz lesz kötve és vele az ő és családjának is a munkaereje a földművelésnek lesz megtartva. A lázterjesztő moesaras vidékeknek ezen adó következtébeni kiszáritásának előmozdítása ellen sincsen kifogása, sőt a szegény nép érdekében melegen üdvözlő, mert bizony előbbre való a szegény népnek, — mely nem mehet sem Abbáziába, sem Tátrafüredre, Mehadiába stb., ha mocsárlázt kap, — egészsége, mint hogy a nagy urak néhány száresát szalonkát, vadréczét vagy vad ludat, bibiczet stb. löhessenek. Azonban a legelőknél is ezen adóval megterhelését az állattenyésztés érdekében nem tudja helyeselni. Barátunk ezen kifogása már most természetszerűen legkevesebbet azt követeli tőlünk, hogy bebizonyítsuk, miszerint ezen adó nincs hátrányára az állattenyésztésnek. Pedig nem csak hogy hátrányára nincsen ezen adó az állattenyésztésnek, de sőt nagy előnyére van az, éppen úgy, mint a mezőgazdaságnak és a szociális békét, megelégedést is nagyban előmozdítja. Legegyszerűbben bebizonyítjuk azt a következő példával: Valakinek pld. 1200 hold földje van, melyet a jelenlegi adóztatás mellett egyébre sem használ mint legelőnek. Már most az itt javasolt adó következtében, elad az 1200 holdból 900 hold földet, mert ez holdanként még 1 koronát sem jövedelmezett, 30 holdnyi parasztelekre felparcellázva 30 parasztesaládnak, kik mind egyike ezen 30 holdnyi telekre házat, tanyát építvén, minden felesleges idejüket ezen teljesen adómentes földjük megművelésére, javítására fordítják és így sikerül nekik, egynek-egynek, évenként egy hold vagy mondjuk fél hold földet annyira megjavítani, hogy végre az a föld a sok szorgalmas munkától annyira megjavul, hogy a belévetett magot, ha nem is 10—15-szörösen, de 2—3-szorosan, sőt néha 5-szörösen is visszaadja, pedig hát csak azon idejüket fordították földjük javítására, melyet különben tétlenül vagy éppen a koreszmában töltöttek volna el. Mi tehát a most tétlenségre kárhozott munkaerő ezen önbuzgalmu foglalkoztatása által 30 év múlva 9000 hold földet, mely ma még 50 krt sem jövedelmez holdanként, nyertünk meg a mezőgazdaságnak és 30 paraszt-családnak otthont és biztos kenyeret adtunk, holott azelőtt az egész 1200 hold földön egyetlen egy csordás vagy juhász, őrizte gulyáját, nyáját. Azonban ez a 30 paraszt család nemcsak a maga összesen 900 hold földjét teszi termékenynyé, hanem az uraság megmaradt háromszáz hold földjét is, mint-hogy a birtok közvetlen közelségében levő munkára jelentkező munkaerő fölöslegével és a 900 hold földért kapott pénzzel az állattenyésztését legelőrendszerrel

istállórendszerre változtatja át, a bő trágya következtében eleinte a mesterséges takarmánytermelésre rendezi be a birtokot — rétnék, löherésnek stb. — és később meg már annyira viszi, hogy folytonos bő trágyázás által az azelőtt csupán legelőnek használt föld nemcsak hogy 100 hold földön aczélos buzát terem, de csak 200 hold földön is az istállóztatás és mesterséges takarmánytermelés által több állatot nevel, mint azelőtt a legeltetés mellett az 1200 holdon, minthogy tudvalevőleg ugyanazon föld, rétnék használva, sokkal több állatnak eltartására elégséges annak szénája, semmint, ha ezt a földet csupán legelőnek használjuk, melynél az állatok trágyája teljesen kárba vész.

Kérjük olvasóinkat, írják meg nekünk észrevételeiket ezen cikksorozatra, mint eme barátunk, mert csak úgy tudunk a jelenlegi igazságtalan adórendszer helyett egy jobbat állítani, ha ebben ők is segídeknek.

Katholikus néppárti

Hogy lehetne nálunk a hadügyi költségeket elviselhetőbbé tenni.

A következőket olvassuk egy német cenztrumpárti hírlapban:

„A német flottajavaslat elfogadása, miként a centrum erősen megnyirbálta, biztosítottnak tekinthető. A pénzkérdés is, melyen oly sok jámbor óhajtások és szép remények megbukni szoktak, minden nehézség nélkül megoldható. A centrum amaz álláspontja, melyet már az 1898-diki flottajavaslattal szemben felállított és melyhez a mostani flottajavaslattal szemben is ragaszkodik, hogy tudniillik a népre semmi új terhet nem szabad rakni, szigoruan be lesz tartva.

Az új hajószaporítás a következő 10 évre átlag évi 60 millió márka több kiadást okoz a német birodalomnak. Amaz adók jövedelme, melyeket a cenztrumpárt javaslatba hozott, tudniillik az *értékpapírok, a sorsjegyek, a hajójegyek és tengeri-szállítólevelek* megadóztatása évi 50 millió márkára lesz becsülve.

A nemzeti liberálisok a *külföldi pezsgők és likőrök* erősebb megvámolását javasolják. Mindkét javaslat a birodalmi gyűlésen első olvasásban már tárgyalatott és kedvezőleg lett fogadva. A miniszter még a szacharin-adó és pezsgő-adó behozatalát fogja ajánlani. Pótadóra, mely birodalmi vagyon- vagy birodalmi örökségi-adónak volt tervezve és melyre a centrum nagy súlyt fektetett, valószínűleg már nem lesz szükség. De azért a centrum gondoskodni fog, ne hogy később, ha esetleg a birodalom bevételei csökkennének, mégis a kisemberek is megterheltesse a flottaterhek miatt.

A börzeemberek, kik nem tudtak elég hangosan kiáltani az új flottáért, most szivszaggató jajgatásba törnek ki, mert a börze új adóval lesz sújtva. Ők most „agyonfojtásról“ beszélnek, hallatlan „igazságtalanságról“, mely egyenlő számos üzletnek egyenes tönkretetésével. Mi elhiszszük az uraknak, hogy nekik hallatlan

igazságtalanságnak tűnik fel, ha zsebökbe nyulni, amidőn ők maguknak vindikálják ama jogot, hogy kezök mindig mások zsebében kotorász. Az ő jajgatásuk és fenyegetésük, hogy a tőke ki fog vándorolni, nem fog semmit sem használni.

A flottajavaslat első bejelentése idején mindazon iparok papirjai, melyek a flottaszállításnál érdekelve vannak, óriási mérvben emelkedtek és ezen papírok a következő években is szép osztalékot fognak adni. Ekkor már csak a legigazságosabb, hogy a börze, mely a hasznot és pedig nem egyedül a flottajavaslatból bezebeli, a terhekhez is erősen hozzájáruljon. Az egész népnél jótéteménynek lesz előismerve, hogy a centrum az adómedvét a börze mézraktáraihoz irányította.

Kérjük a néppel érző országos képviselőket, követeljék erélyesen a börze minél magasabb megadóztatását nálunk is, hogy a népek terhei ezáltal némiképp csökkenthetők legyenek. Tereljék nálunk is az adómedvét a börze mézraktáraihoz és átalján a könnyen szerzett nagy vagyonukhoz, a milliommok felé.

Katholikus iparos.

POLITIKAI HIREK.

A delegációk (a közönségi kiadások megszavazására kiküldött országos bizottság) e hó 12-én Budapesten ült össze közös tanácskozással az osztrák bizottsággal. A király vasárnap délben fogadta a várban a delegátusok tisztelgését, mely alkalommal a király a magyar delegátusok vezetőjének *Szilágyi* Dezsőnek beszédére a következőképp válaszolt:

Hű ragaszkodásuknak imént hallott biztosítását őszinte köszönettel viszonozom.

A monarchia politikai helyzetében azon néhány hónap alatt, mely az országos bizottságok utolsó ülészaka óta lefolyt, változás nem állott be. A szövetségeseinkkel fennálló, évek során át kipróbált benső viszony, mely a német császár Ő Felségénél legujabban tett látogatásom alkalmával ismét oly lélekemelő módon nyilvánult, örvendetes kiegészítést talál azon kitűnő viszonyban, melyben minden más hatalomhoz állunk, valamint különösen azon folytonos egyetértésben, melyet a közel Keletet illető minden kérdésre nézve az orosz birodalommal ápolunk; ezen helyzetből folyólag azon bizodalommal táplálhatjuk, hogy a béke áldásai a monarchia számára ezentul is fenn fognak tartatni.

Hadügyi kormányzatom ez évben is csak a legszorosabb szükség határai közt állapította meg fokozott igényeit. Ezen költségvetések részben az előbb történt megszavazások folyamán, részben a tüzérségi fegyverzet terén eszközözendő kísérletekre, valamint elodázhatlan természetű megrendelésekre és építkezésekre vonatkoznak.

Bosznia és Hercegovina közigazdasági élete a folytonos fejlődés rendes útján halad és ezen országok közigazdasági költségeire, mint eddigelé, saját bevételükkel teljesen elegendők.

Hazafias odaadásuk iránt, melylyel magukat alkotmá-

nyos feladatuk megoldásának szentelni fogják, teljes bizodalommal viseltetvén, szívélyesen üdvözlöm önöket.

A delegátusok viharos eljenzése közben szállt le Ő felsége az emelvényről és Széll Kálmán miniszterelnök által bemutatatta magának az új delegátusokat.

Most hát üléseznek e héten a delegátusok. Csinálnak egy csomó albizottságot, mellék- és főbizottságot, résztvesznek egy csomó delegációs potyaebéden (t. i. csak nekik potya, a nép nagyon drágán fizeti meg) s végre bucsulakomára ülnek össze s vége a delegációnak s a magyar ismét könnyebb egy csomó millióval. Az idén pláne könnyű játéka van a közös minisztereknek. Nincs ellenzék. Nincs Ugron, aki kissé megkritizálna őket. A többi mameluk képviselőtől nincs mit tartaniok, megszavaznak azok mindent, hisz nem az ő zsebükből megy. Minek hát már ez a delegációs czifraság? Minek ez a játék? Csak arra, hogy a nép szemébe port hintsenek. Hisz ugy is az történik, a mit az osztrák urak akarnak! Ugyis megszavazzák a kért összegeket akár van a magyar parasztnak mit enni, akár nem: Hát minek ez a delegáció? Nem jobb volna azt a költséget, amibe ez a ceremónia kerül, inkább a szegények közt kiosztani? Jobb volna hát, de hát akkor nem volnának delegációs napidíjak, meg diszebédek, no meg egy pár királyi kitüntetés, amiért jól viselték magukat; hát az is csak valami, ha egy pléhdarabkát tűzhet a mellére, a minek „ordó” a neve. Ezek a pléhdarabkák, amit a nagy gyerekek kapnak szorgalmi jegyként, sok pénzébe kerülnek a magyar népek, akitől majd csak kiszedik az adóvégrehajtók azt a *husz milliót*, amit a közös hadügyminiszternek megszavaznak a jó nevelésű delegátusok. Köszönjük mi az olyan békét, amelynek ilyen nagy az ára! Ma már nem a török, tatár pusztítja el az országot, hanem a — béke!

Ugron és a szentesiek. A szentesi függetlenségi párt — mint onnan írják — vasárnap délután gyűlést tartott, amely „fölháborodással” vette tudomásul az Ugron Gábor ellen indított hajsztát. Sima Ferencz indítványára a gyűlés Ugron Gábor személye iránt való törhe etlen ragaszkodását fejezte ki s őt a függetlenségi kör *diszelnökévé* választotta. Elhatározta továbbá a gyűlés, hogy Ugron arczképét a pártkör számára megfesteti s nagyobb ünnepség keretében fogja leleplezni.

A jó izlés nevében. Gajári Ödön volt az, aki Ugron Gábor kibuktatását a delegációból „a jó izlés nevében” történt cselekménynek minősítette. Annál feltűnőbb volt a pénteki országgyűlésen való felszólalása, a mikor is kijelentette, hogy az Ugron ellen indított hajsza izléstelen s ő azt elítéli. Ezen kijelentést általánosan helyeselték a szabadelvű urak. Hát milyen játék ez? Mi birta rá Gajarit arra, hogy amit egy pár nappal előbb helyesel, azt később helytelenítse? És a szabadelvű urak, kik a hibát, a helytelenséget elköverték, néhány napra rá általánosan helyeslik azt, hogy valaki az ő tettüket kárhoztatja?! Bolondok ezek vagy gonoszok? Vagy nem tudják, hogy mit cselekszenek ma és mit holnap, vagy pedig annyira elvetemültek, hogy ma, midőn Ugron Gábort az ország előtt meghurczolták, farizeus pofával jóvá akarják tenni e hibájukat, — de csak szavakkal. Nem akar ez más lenni, mint az Ugronistákat leszerelni, kibékíteni, mert félnek, de nagyon a megtorlástól. Gajári is csak annak akart felszólalásával elejbe vágni, hogy most ne kerüljön a sor arra a sok *kormánypárti összeférhetetlenre!* Hja, ja! Ilyen ma az osztó igazság ezen uraknál. Különben Olay

Lajos is büszke lehet. A mit ő tudott tenni, a feljelentést, most megtette újabban helyette *Bakh Rafael!* Széderandó! Most már karonfogva járhatnak a vörös nadrágban: Olay és Bakh! Fess két legény!

Igazolt képviselő. A képviselőház állandó igazoló bizottsága vizsgálat alá vette *Ugron János* Udvarhely megye székelyudvarhelyi kerületében megválasztott képviselő megbízó levelét. Minthogy a megbízólevélül szolgáló választási jegyzőkönyv megfelel a törvény és házszabályok követeléseinek, a bizottság *Ugron Jánost* a szokásos harmírcz nap föntartásával igazolt képviselőnek jelentette ki.

Magyarország képviselője. Mezei Móríc, Budapest főváros lipótvárosi kerületének képviselője, a mely kerületben a legtöbb gazdag zsidó lakik, egyik képviselőházi ülés alkalmával odavágta az ellenzéknek, mely közbeszólásokkal csipkedte, hogy ő nem a Lipótváros, hanem *Magyarország képviselője*. Micsoda henczegés ez Mezei Móríc uram? Hát őn már annyira elbizakodott, hogy azt hiszi, hogy a gazdag zsidók igazán már Magyarországot képviselik? No egy kevés még biányzik belőle, s ez a kevés képezi azt, a mit önök sohasem fognak elérni.

A hazafiak Szörnyen erőlködnek a Bánffysták, hogy Bánffy kedves emberré tegyék *Bécsben*. Mikor *Ugront* kibuktatták a delegációból, tüstént Berlinbe telegrafáltak, hogy ezt azért tették ők, a Bánffysták, mert *Ugron* ellenzi a *hármás szövetséget*, no meg azt a *drága szuronyos békét*. Most pedig, hogy összeültek a delegációk, azt hangoztatják, hogy ők könnyű szívet szavazzák meg a kért összegeket, nem úgy mint Széll hívei, akik csak fájó szívet akarják azt megszavazni. Hát csak kedveskedjenek Bécsnek, Bánffyból még sem csinálnak miniszterelnököt. Budán csak egyszer volt kutyavásár. Mi meg könnyű szívet fogjuk megszavazni azt a költséget, melybe az *ilyen hazafiaknak* az elküldése kerül — Bécsbe. Ott talán majd ide gravitálnak, mert ők ama bizonyos madarak, amelyek a saját fészkeket csunytják.

LEVELEZÉS.

Római levelek.

Első levél.

Íródott Rómában egy nagy árvaházban, ahol valami négyszáz gyerek lakik jól ingyen, még pedig naponként háromszor.

A dátumot is kiírom, mert meg akarom tudni, hogy visszafelé is olyan hosszú-e az út, mint ide Rómába. Itjék is meg, hogy mikor kapták meg a leveletem. Már mászon nem is kezdek mint azon, hogy ugyan megcsappant az én száznegy kilós termetem míg ide eljutottam. Mert bizony csak kővé meredtem, mikor ráléptem az olasz stációnál arra masinára, amibe bele kell dugni egy olasz hatost cseréppénzben, hogy hányat ütött az óra, vagy illedelmesebben szólva hányat mutat? Már úgy rá jár a nyelvem az ütésre, mintha csak visszakívánám azokat a háthaütéseket, amivel Istenben boldogult mesterem kitanított.

De hogy visszatérjek a masinára, hát biz megijedtem, de nagyon, mert az óra, akarom mondani a masina muta-

tója a kilenczvenötöt mutatta: és akárhogy is nyomtam magamat a lábommal, semmikép sem akart tovább menni.

Hát uramfia! kilencz kilót vesztettem. Így lesoványodva jutottam a grániczra. Csak már legalább Taljánországban vesztettem volna, hogy azt mondhatnám, hogy a koplalástól fogytam meg, ahogy ebben az éhes országban meg szokott esni! Mert itt bizony nem az a szokás, mint nálunk, hogy hát azt mondja a gazda: Tessék velünk tartani, amire a másik, aki már jól a tálnak fenekére nézett, azt feleli, hogy: Volt részem benne.

Itt bizony senki sem hív mást a tálhoz, hanem inkább a vendég szeretne oda kínálkozni, mert rendesen még nem volt része benne! Azért mindenkor van neki étvágya: reggel is, délben is, este is, éjfélkor is, meg hajnalban is.

De hogy visszatérjek a masinára, hát bizony azt gondoltam, hátha valami csalás lett itt megcselekedve.

Mert hát nálunk, boldog Magyarországon az járja, hogy akárhogy is megméri buzáját otthon a szegény paraszt és egy métermázsánál is súlyosabbnak találja, mégis, mikor a piacra viszi, hát ott nem tesz ki métermázsát, mert hát a zsidónak másféle a mázsája. Hát én amondó vagyok hátha elszalajtották valamelyik zsidó masináját és ide tették Taljánországba, ahol sem nem árt, sem nem használ, csak a szegény utast ijesztik vele!

De hát rajtam ki nem fog a talján, mert a másik stációnál a nyakamban vettem a kulacsot meg a tarisznyát megrakva egy darab debreczeni kenyérral, másfél sódarral, amit emlékebe adott majsztranné asszony, aki még most is folytatja a kötélverő mesterséget. Egy másik stációhoz érkezve, oda siettem a masinához, a szájába hajítottam egy régi kétgarasost, és evvel a szóval: no most mutasd meg az igazságot! rákapaszzkodtam a masina hátára.

De uramfia! Mi történik? A masina meg sem mozdul! No! — mondok — nem istállók többet a mesterségből és nagy haragosan tovább mentem. Nem is léptem többet a masinára, hanem veszteg maradtam ott, ahová ültetek és mikor egyszer-egyszer eszembe jutott a kulacs, egyet hajtottam belőle, aztán meg-megkóstoltam a tarisznyába rakott holmit.

Igy ment ez három napig, míg végre-valahára eljutottam Rómába.

De hogyan? Nem lehet azt kibeszélni! Még Magyarországon ment, ahogy ment. Ott, ha egy ilyen zárt ferslőgomba utazik tíz ember, hát van köztük két magyar is, néha három is, akikkel szóba lehet állani, mert a többiek mind kazárok, akik majd csak három esztendő múlva fognak magyar szót kiereszteni a szájukon, mikor már nemcsak megtelepedtek, de néhány házat el is licizáltak minden faluban.

Hát — mondok — Magyarországon ment ahogy ment az utazás. De mikor a grániczra jutottam! No csak azt kellett vóna látni. Valami finánczmesterember az utasokat, mind valami nagy áristomba kergette, aztán ott mindenkinek a batyuját megvizitálták. Gondolom talán tán valami takarékpénztárost kerestek, vagy valami árvapénzeknek ütötték a nyomát, mert hát nálunk a zsidók országában csak akad valami hiba minden héten, hol az egyik, hol a másik fajtából. Az embereknek még a zsebét is megtapogatták. Hozzám is ellátogattak, jól belekapartak a tarisznyámba, még a kulacsot is megszagolták, hogy nem hamisított bort tartok-e mert ilyen csak minálunk szabad árulni. Azaz, hogy tulajdonképen nem szabad, mert a törvény tiltja: de hát nem arra való a törvény, hogy ki ne játszák. Nos hát egy szónak is

száz a vége, nálam sem találtak semmit, meg is adtam a kellő tiszteletet az uraknak, oda mondtam nekik jövet is, menet is egy Dícsértessék-et. De nem tudom miféle iskolát tanultak ezek a ténsurak! Még nem is feleltek az én keresztény köszöntésemre. No — mondom magamba — akkor haladj az én köszöntésemet, mikor angol királyné lesz belőlem! Azaz, hogy nem jól gondolkodtam, mert ha műveletlenek is Taljánországban az urak, legalább nekünk meg kell mutatni, hogy tanultunk egy kis emberséget.

De hogy visszatérjek a masinára ami olyan nagyon nyomja a lelkemet, hát úgy látom, hogy mióta Rómába vagyok, megint kezdek magamhoz jönni, mert azt látom, hogy kivált ebéd után kicsit nehéz lehajolni. Hát bizony jól is lakik itt az ember az árvák közt, úgy, hogy szinte szeretnék megint árva lenni ami hajdan voltam, mikor édes apám a földben kinyujtzkodott, anyám pedig kihurcolószkodott a másvilágra. Holnap tovább írok, addig is csokolom a pujjákat.

Pohos Márton.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

Csütörtök, máj. 10. Az ülés elején felolvasták ifj. Zichy János és Rakovszky István képviselők levelét, melyben a delegációs tagságról lemondanak. Ezután elfogadta a Ház a hirdetés- és hirtelbélyeg, valamint a naptárbélyegektől való eltéréséről szóló törvényjavaslatot minden vita nélkül. E szerint július 1-től kezdve semmiféle hirdetés vagy hirdetés után nem kell bélyeget fizetni, viszont az 1901-iki naptárakba sem kell a 6 krajczáros naptárbélyeget belenyomtatni. — Most következett a szeszkontingens javaslatának tárgyalása, melyet néhány merkantilista képviselő nagyon pártolt.

Péntek, máj. 11. Ülés előtt Gajári Ödön elítelte azt a hajszát, melyet Ugron személye ellen némely oldalról indítottak. Ezután folytatták a szeszkontingensről szóló törvényjavaslat tárgyalását. Rakovszky István élesen kritizálta a törvényjavaslatot s kimutatta, hogy az a mezőgazdasági szeszföldéken egy cseppet sem segít, hanem igenis kidobottnak tartja azt a körülbelül 140 ezer koronát, a mivel az ipari szeszföldéktől a mezőgazdasági földék javára meg akarja a kormány a kontingenst váltani. Rakovszky szerint nem kellene érte egy garast sem adni, mert az azelőtt ugyanis a mezőgazdasági szeszföldéké volt, csak miután évek óta nem használták fel, kapták azt az ipari szeszföldők. Most pedig ugyanezt az átengedett részt a törvényjavaslat szerint pénzért kell visszaváltani. Ez igazságtalanság is csak az ipari szeszföldők érdekében hozott törvény akar lenni. Helytelennek tartja, hogy a kormány mindig csak a kapzsi nagyipart pártolja s nem a szegény mezőgazdákat. Ugyanily szellemben beszélt Polónyi is, a ki szintén a mezőgazdáknak fogta pártját. Hieromnyi, Komjáthy és Just pártolják a nagyipart, tehát helyeslik a törvényjavaslatot.

Szombat, máj. 12. Kálmán Károly szólalt fel elsőnek: nem fogadja el a törvényjavaslatot, mert az nem a nép érdekében hozott. Bővebb indokolást nem adott a tisztelt képviselő ur, mert e kérdésnél — nem tudott vagy nem akart többet mondani. Pedig kár. Megérdemelné e törvényjavaslat, hogy minden igaz népképviselő oly alaposan

vitassa azt meg, mint Rakovszky. De hát jobb otthon kvaterkázni. Makfalvay elfogadja ugyan a törvényjavaslatot, de csak azért, hogy a részletes tárgyalásnál kiküszöbölje belőle azt, a mi a mezőgazdákra sérelmes. Most Mezei Mór, a Lipótváros képviselője beszélt. Mondókája alatt az ellenzéki képviselők ugyancsak csipkedtek közbeszólásokkal. Erősen védelmébe vette a kapzsi szeszgyárosokat, a kiknek képes volna az egész országot odaajándékozni, csak a mezőgazdáknak ne jusson semmi. Tisza Kálmán persze hű maradt régi felfogásához s szintén pártolta az ipari szeszföldőket. Ezzel befejezték az általános tárgyalást. A részletes tárgyalásnál Rakovszky ismét hatalmas beszédet mondott a javaslat ellen. Kárhoztatta a kormány azon eljárását, hogy a szeszföldőket kötelezni akarja, hogy gyári berendezéseiket Magyarországon szerezzék be. Szerinte ezt nem kell törvénybe írtatni, mert ha valaki Magyarországon megkaphatja a berendezést ép oly jól és ép oly olcsón, mint a külföldön, úgy nem fog az külföldre menni. A törvény e kötelezésével csak az fog történni, hogy rögtön alakul Budapesten egy szeszföldőberendező részvénytársaság, mely jó drágán fogja rossz gépeit a szeszföldők nyakába akaszthatni, miután a törvény csak azoknak biztosít kedvezményt, aki hazai gyárban veszi berendezését. Ez igazságtalanság. Meg is volt Rakovszky felszólalásának az üdvös eredménye, mert bevették a javaslatba, hogy: a szeszgyárak a kellékeket, ha itthon nagyon költségesek volnának, külföldön is beszerezhetik. Valamit azt is bevették a javaslatba, hogy a szövetségi szeszgyárak is igényelhetnek részletetést.

Hétfő, máj. 14. Ma fejezték be a szeszkontingens javaslatának tárgyalását. Törvényerőre emelték azzal a híres szegedi paragrafussal együtt, melyre Rakovszky ezt mondta, hogy egyesegyedül egy szegedi szeszgyár érdekében jutott a javaslatba, s e szeszgyárnak az igazgatója Rosenberg Gyula kormányparti képviselő. Ezt néppárti képviselő már nem bírta volna keresztülvinni. Hja ez a haladáshoz tartozik, a mit csak a szabadelvűség ért, aki az ilyen haladást nem érti, az reakzionárus. E fontos törvényjavaslat tárgyalását befejezték. Vitát egyedül Rakovszky, Polónyi, Visontai, Makfalvay provokált, védte a mezőgazdák érdekét. Hát a néppárt többi szónoka hol maradt? Nem akartak a gazdag zsidók ellen beszélni, vagy nem értenek a dologhoz s azért hallgatnak? Elég az hozzá, hogy nem volt szerencsénk őket hallani. — Ezután az ülés befejeződött a törvényjavaslat tárgyalásába. Miután az előadó elfogadásra ajánlta a javaslatot, Rakovszky kritizálta meg előbb. A javaslatot, mely a Magyar Néplap s a 29 pont egyik programja, elfogadja, bár az abban a formában, melyben a Ház előtt fekszik, nem elégíti ki sem őt, sem a 29 pont hivat. Különösen az a kifogása a javaslat ellen, hogy az adókulcsot nagyon is csekélyre szabták (nehogy megérezzék a gazdag zsidók). Hiszen a szegény földmivesnek többet kell fizetni, ha eladja tehenét, marhalevére, átirásra, mint a gazdag börziáner fog fizetni, ha értékpapirokkal seftel. Határozati javaslatot nyújt be, mely szerint utasítsák a kormányt, hogy haladéktalanul terjesszen be törvényjavaslatot, mely a tözsdői áruforgalmat is megadóztatja. Persze volt erre riadalom. Mezei Mór, Vészi is rátámadt Rakovszkyra, klerikálisnak nevezvén őt is, Visontait is, pedig Visontay zsidó. De az már szokás a liberálisoknál, hogy a ki nem megy a zsidók érdekében vakon harcolni, az mind klerikális! Akkor mi is joggal mondhatjuk, hogy aki nem néppárti, az mind zsidópárti.

Kedden, május 15. Ma folytatták a börzeadó javaslat tárgyalását. Weisz Berthold kelt védelmére a javaslatnak és védte égre-földre a börzét. *Polónyi* Géza ugrorpartí alaposan megfelelt Weisz Bertholdnak. Kimutatta milyen visszaélések történnek a börzén a gabonaáru játékaival. A legtöbb börzeügynök ugyan is nem ad el s nem vesz igazában gabonát, hanem csak papirosan csinálnak meg kötéseket, melyeknek lebonyolítása csak az árkülbözet megfizetésében rejlik. Ez a veszedelem a gazdákra, mert ez által mesterségesen emelik vagy leszorítják a gabona árát, úgy a mint az nekik legjobban érdekükben áll. Kimutatta továbbá, hogy mily nagy mérvben kötnek az ügynökök üzleteket, a nélkül, hogy a tőzsdének bejelentenek, hanem behozzák az önönmaguk. A közönség persze azt hiszi, hogy a börzén játszik, pedig csak az ügynökkel játszik. Ez által az új adó nem igen fog hasznót hozni az államra, mert az így kötött ügyletek nem ellenőrizhetők. *Polónyi* kívánja, hogy a börzét decentralizálják, azaz nemcsak Pesten legyen tőzsde, hanem a vidéken is, főleg pedig Fiumében, követeli továbbá, hogy a börze vezetőségében ne csupa lipótvárosi nagytőkéssek, azaz merkantilisták, hanem gazdák, birtokosok is legyenek, akkor tán tisztesebb viszonyok fognak ott uralkodni. Érdekes volt *Lukács* miniszternek védebeszéde, melyet a javaslat mellett megeresztett. Ebben a miniszter maga beismeri, hogy a mostani javaslat épen semmit sem könnyít a nép terhén, viszont alig terheli meg a börzianerek jövedelmeit. Ő e javaslatot főképp csak azért terjesztette a ház elé, hogy bizonyos áramlatoknak eleget tegyen. Ez alatt a miniszter az agráriusokat és a néppártot értezte, a kik régóta követelik a börzeadót. Azt mondja, hogy az áruforgalmat azért nem adóztatja meg, mert annak a kötéseit nem igen lehetne ellenőrizni. (Hát a kötgéjkényszer mire való?) Az, hogy az új adót nagyon alacsonyra szabták, annak nem ő az oka, ez akarata ellenére történt. A pénzügyi bizottság szállította le. (Szegény miniszter, ha a néppárt követel valamit, annak ellene tud szólni a miniszter a házban és mamelukjaival meg tudja azt bizonyítani; hát a magasabb adótétel tartásáraért miért nem száll sikra s miért nem szavaztatja meg mamelukjaival? Olyasmint nem szabad a miniszteri tekintélyvel erőszakolni, ami a zsidóknak táj, — csak az a mi nekik kedves.) Hogy a javaslat miért nem tartalmazza mindazt, amit a nép kíván, arra a miniszter avval érvel, hogy nem volna célszerű a börzét zaklatásoknak kitenni. *Páder Rezső* szól ezután a javaslat ellen, kimutatva, hogy az nem elégíti ki a néppártot, hogy az csak a lipótvárosi urak érdekében hozatott, azok érdekében, kik egy alkalommal azt mondják, hogy: a kinek nem tetszik, hogy Magyarországon a zsidók az urak, az egyszerűen vándoroljon ki! A következő határozati javaslatot nyújtja be: „Utasítsassék a kormány, hogy az értékpapirforgalmi adóról szóló ezen törvény javasla ba illeszsze be a kötgéjkényszer és lajstrom kényszerre vonatkozó intézkedéseket.”

Szerda, május 16. A mai ülésen *Rakovszky* zárószava után a Ház elfogadta a börzeadó-javaslatot, elvetvén az ellenzék összes határozati javaslatait. A részletes vitánál *Rakovszky* sok módosítást nyújtott be a javaslathoz, a Ház azonban azokat nem fogadta el. Következtek az interpellációk. *Molnár Jenőnek*, a *Sima* protekciójából megválasztott új képviselőnek volt egy kis kérdező valója az igazságügyminiszter-től *Sima* nyomdájának zár alá vétele miatt. Ezután *Szell Kálmán* felelt *Rakovszky* interpellációjára a lipói dolgok-

ban, azt mondván a miniszterelnök, hogy ő jogosan róttta meg a vármegyét, mert egy felfüggesztett alispánnak bizalmat szavazott. *Rakovszky* nem fogadta el a választ.

TÁRCA.

Szeretlek Istenem!

*Szeretlek én Istenem Tégedet,
Minél jobban szeretni nem lehet!
Szívem minden dobbanása,
Lelkem minden sóhajtsága
Csak azt mondják szüntelen:
Szeretlek jó Istenem!*

*A felkelő bibor nap sugára
Ha rá esik a virág szirmára.
S ha e sugárt bölcs kezddel,
Véghetetlen kegyelmeddel
Áldva hinted mindenen:
Szeretlek jó Istenem!*

*És amikor haragod mennykövét,
Földre sújtod boszúdnak eszközeit,
Hogy büntesd az embereket,
Akik téged felejtettek,
Az tegeg át szívemen:
Szeretlek jó Istenem!*

*S ha látom, hogy istentelen kezek
Ördög-dühvel oltárodra törnek,
Ugy szeretnék Cherub* lenni,
A gonoszt megrettenteni,
Mert hevít az érzélem:
Hogy szeretlek Istenem!*

*És hogyha baj, avagy veszély környez,
Nem keserít szívemben el mindezt,
Mert ismerem jószágodat
Véghetetlen ingalmadat,
S ez azt mondja én nekem:
Szeresselek Istenem!*

*Szeretlek is Istenem Tégedet,
Minél jobban szeretni nem lehet,
Szívem minden dobbanása,
Lelkem minden sóhajtsága,
Csak azt mondják szüntelen:
Szeretlek jó Istenem!*

Zalati Titomér.

* Cherub egy szárnyas angyal, mely a gonosztól meg védi a jót.

Az asztali ima.

Ki korán reggel, vagy későn este Bécs egyik melékutcájában keresztül ment, az gyakran hallhatta egy kis házikóból egy cipész gyors kalapácsütéseit és vigénekét, aki munkájával egy derék feleséget és öt apró gyermeket tartott fenn. Mindenki, aki csak ösmerte, kedvelte a derék mestert és az ő ügyessége és becsületessége folytán napról-napra szaporodtak megrendelői. De egy közmondás azt mondja: „A szerencse mulandó” — és az itt is beigazolódott. A férfi beteg lett, sorvadtást kapott, mindig jobban és jobban elgyengült, meghalt és szivszaggató sirással allta körül az asszony öt apró árvájával a koporsót, mely mindnyájuk kenyéradóját bezárta.

A szerencsétlen özvegy már most erejéhez képest igyekezett kezemunkájával a legszükségesebbet megkeresni, de szűk idők voltak akkor Bécsben, az élelem drága és a nyomor napról-napra súlyosabb lett. Egyik butor darab a másik után el lett adva, hogy annak csekély összegén kenyeret lehessen venni és amidőn az év végével nem tudták megfizetni a házbért, a közsivű háziur a szerencsétlen családot a tél közepén kihajtotta a lakásból, és ez még köszönte a jó Istennek, hogy egy könyörületes mestere ember egy kis padlásszobacskát bocsájtott rendelkezésükre.

Itt élt most szegénység, éhség és hidegben a szegény özvegyasszony az ő gyermekeivel. Csak kevesen nyújtottak neki néha egy kis adományt, itt csak Isten segíthetett és erre inté folyton a sokat szenvedő anya az ő gyermekeit. Folyton inté ezeket, hogy minél áhítatosabban imadkozzanak: Mi atyánk ki a mennyekben vagy — és ha aztán az éhező gyermekek szájából hallotta ezen szavakat: „Adjad nekünk mindennapi kenyereinket”, akkor gyakran könnyek toltak szeméibe.

A nyomor azonban még nagyobb lett; gond, bánat, nyomor és nélkülözés az anyát a betegágyba sodorták, és így az egész család az ehenhalásnak látszott kiszolgáltatva tenni; de „ahol a veszély a legnagyobb, ott Isten segítsége is legközelebb van.”

Egyik reggel sirtak a gyermekek a beteg anyágya körül kenyérért, ekkor azt mondta legidősebb fiának Ferencnek: „Eredj gyermekem és nézz, hogy nem-e találasz a városban házat, melyben kenyeret kapsz számunkra.”

A fiúcska nehéz szívvél bolyongott Bécs utcáiban. Még soha sem koldult, végre egy gyönyörű nagykereskedőházhoz érkezett, itt betért és könnyes szemekkel egy kis kenyérért könyörgött. De a kereskedősegéd durván kiutasította ezen szavakkal; „Koldusgyermekek nem kapnak itt semmit.”

Amidőn most a fiú sirva kiment az ajtónál, véletlenül meglátta őt az üzlettulajdonos, ismét visszahívta és kérdé kívánsága felől. A gyermek most őszinte szavaival elbeszélte neki beteg anyja és testvérei egész nyomorát. A kereskedő azt gondolta erre magában, meglehet, hogy igaz, a fiúnak egy forintot adott és

azt mondá: „Eredj a legközelebbi pékhez és vegyél magadnak a pénz feleért kenyeret, a többi pénzt pedig hozd nekem vissza.”

Nagy örömmel elszaladt Ferenc a legközelebbi pékhez, mialatt a segéd azt mondá gazdájához: „Nos, az a fiú a félforintnak visszahozását el fogja felejteni.”

De alig mult el néhány perc, a fiú visszajött; az egyik kezében a kenyeret tartá, a másikban a visszakapott pénzt, melyet odaadott a kereskedőnek szépen megköszönve az ajándékozott kenyeret.

Amidőn most kiment az ajtónál, megfigyelte a kereskedő és olyasmit látott, ami őt mélyen megindította; a fiú ugyanis az ő nagy éhségében mindjárt a kapunál megállt, letört a kapott kenyérből egy darabkát. Hirtelen szájába akarta már tenni, ekkor visszahívta őt valami — ő elfelejtett valamit; összekulcsolta kezeit és elmondta asztali imáját, erre aztán vigan ette darabka száraz kenyerét.

A kereskedő mindent látott. Azonnal visszahívta a fiút, pontosan kikérdezte anyja lakása felől és elbocsájtá ekkor a gyermeket, mely most a kenyérral gyorsan hazafutott és otthon nem tudott eleget beszélni az ösmeretlen jótevő nyájassága és jóságáról.

Este kopogtak a nyomorult padlásszoba ajtaján, melyben a szegény család lakott és belépett a kereskedő. Rögtön átlátta a szerencsétlen anyát és őt gyermekeinek nagy nyomorát és a legnagyobb szánalom ébredt benne irántuk; ő maga dúsgazdag lévén, soha sem látott ily szegénységet Bécsben.

Nem soká habozott, itt sürgősen kellett segíteni. Erélyesen védelmébe fogta tehát a szerencsétlen családot; azonnal dús alamizsnát adott, küldött azonnal kívül élelmiszereket és ruhaneműket és a beteg özvegyhez orvost. A beteg a gondos ápolás folytán csakhamar javult, minthogy neki és kicsinyeinek többé nem hiányzott a mindennapi kenyér.

A kereskedő rábeszélésére jó családok magukhoz vették a gyermekeket, ő maga Ferencet, a legidősebb fiút vette magához. Ezt a legjobb nevelésben részesített, és amidőn később hajlamot és tehetséget mutatott a kereskedői pályához, üzletébe inasnak fogadta.

Ferenc mindig megtartotta becsületes, szerény és szófogadó természetét; kedvvel és hálából jóltevéje iránt, legnagyobb örömmel tett meg mindent, amit csak szeméről leolvashatott; azért a kereskedő mindig jobban és jobban megszerette, majdnem annyira, mint saját gyermekét.

Amint Ferenc kitöltötte inaséveit és szakmájában igen ügyes lett, gazdája fokról-fokra a legfontosabb üzleti teendőket bizta rá és néhány év múlva ő lett a kereskedő legelső alkalmazottja, és amidőn ez egy fájdalmas köszvényben megbetegedett, üzletvezetővé és helyettesévé tette.

Akkor azonban Bécsben a nagykereskedelem igen bizonytalan volt, számos nagykereskedőház megbukott akkor és bukásával másokat is magával rántott; de amint a jó kormányos biztos kézzel vezeti a hajót

szirtek és örvények között, úgy Ferencz is minden nagyobb veszteséget elhárított gazdájától, amiért ez még jobban megkedvelte és megszerette.

Minden szabad idejét, mely napjában rendelkezésére maradt, legszívesebben beteg jötevője közelében szerette eltölteni és ápolta és vigasztalta, amennyire csak lehetséges volt neki.

A kereskedőnek egy egyetlen leánya volt, melyet a legforróbban szeretett, melyhez lelke egész melegével ragaszkodott. Róza volt a neve és hü képmása volt évekké elelőtt meghalt jámbor anyjának.

Szép külsőleg, de még szebb lélekkel magába zárta a leggyönyörűbb erényeket. Évek óta észrevette Ferenczben a legnemesebb szívet és a hü odaadást drága atyjához és így nem volt csoda, hogy őt emiatt tisztelje és vonzalommal viseltetett iránta. Ferencz is szerette Rózát mint legnagyobb jötevőjének jó leányát; ahol lehetett, minden örömet megszerze neki, de sohasem gondolt azon legnagyobb szerencsére, hogy valaha felesége legyen. Erre nagyon nagynak vélte a rangkülönbséget és így óvakodott ezen czél felé haladónak látszani, nehogy hálátlannak lássék gazdája bizalmáért.

Midőn Ferencz megint egyszer késő éjjelig jötevője betegágyánál ült, ez midőn legnagyobb fájdalmai enyhültek, mindig nyájasabb lett hozzá, végre hirtelen azt mondá: „Ferencz, soha életemben nem csinált egy jó tettem nekem annyi örömet, mint az, melyet rajtad cselekedtem. Tizenöt éve lakol most házamban és oly drága lettél nekem, mint saját fiam. Hogy még soká élék-e és ismét egészséges leszek-e, az Istennél van megírva, de halálom esetére az én jó Rózám szeretném biztosítva látni és az ő támaszául téged szemléltek ki.”

Ferencz eleinte egy szót sem tudott szólni a meglepetéstől és örömtől; akkor sirva megfogta jötevője kezét és azt mondá: „A jó Isten az égben fizesse önnek meg mindazon jókat miket velem tett, én soha sem tudom eléggé meghálálni.

Nemsoká tartott, hogy Ferencz és Róza boldog házaspárrá lettek. Isten még megszorította boldogságukat azzal, hogy az öreg apának visszaadta egészségét. Ferencz, bárha most gazdag kereskedő, mindig szerény és egyszerű maradt; soha sem felejté el szegény ifjúságát és gyakran mondá: Az én szerencsém első sorban egy jámbor asztali imának köszönhetem, melyet egykor mint a legszármalmasabb fiu ezen ház kapujánál egy szegényes ebédnél mondtam el.

Minden nap lehet a Magyar Néplapra előfizetni.

* *

Bárhon és bármikor lesz népgyűlés tartva, hangosan kiáltások, mint szélvihar és menydörgés:

Éljen a katolikus néppárt, éljen a 29 pont!!!

Éljen az önálló vámtérület!

Éljen az általános, közvetlen és titkos szavazati jog.

Éljen a 30 hold adómentessége!

HIREK.

A király visszaérkezett berlini utjáról s Bécsen keresztül Budapestre jött. A berlini császártalálkozás igen fényes volt. Az egész város ki volt világítva s a németek csak úgy usztak az örömtől, hogy királyunk meglátogatta őket. Nemsokára majd kibontakoznak azok az okok, melyek a látogatás okai voltak.

A szent év Rómában óriási számú zarándokot vonz a kereszténység fővárosába. Kiszámították, hogy az enyhébb időjárás beálta óta naponta 100 ezer idegen van Rómában. A nagy előkészületek daczára az összes vendéglők, szállodák és lakások túl vannak zsufolva és kocsit alig lehet kapni. A szt. Péter térről minden 2 perczben indul a városi vasut, de a nap némely óráiban nem képes lebonyolítani az óriási forgalmat. Ezen túl látogatottsága Rómának persze többféle kellemetlenséggel jár az idegenekre nézve. A hét két-három napján a pápa áldását osztja a szt. Péter templomban, melyen 30—40 ezer ember vesz részt. Ő szentsége a pápa számtalan embert fogad külön kihallgatáson és mindenki bámul, mily könnyedén győzi a 90 éves aggasztán ezen fáradsalmakat. A pápa atyai jóságától az összes idegenek, még a protestánsok is el vannak ragadtatva és a püspökök bámulnak, hogy a pápa ezen magos korban is mily jól van értesülve az egyes püspökségek viszonyairól.

Apáék felakasztották a nagyanyát! Az öreg parasztasszony, Papp Sándorné száz forintot kölcsönzött a fiának, Papp Jánosnak, akinek a házában lakott. A fia egyre halasztgatta a pénz megfizetését, az özvegyasszony meg türelmetlenül sürgette, sőt még a törvényszékhez is fordult. Papp János összebeszélte feleségével, Balogh Rebekával, és elhatározták, hogy megölik az öreg asszonyt. Bűnös terveiket végre is hajtották. Megfojtották, aztán fölakasztották a 78 éves parasztasszonyt és mindent úgy rendeztek el, mintha az öngyilkosságot követett volna el. De nyolcz éve s kis fiuk, aki véletlenül tanuja volt e szörnyű jelenetnek, átfutott a szomszédba és föllármázta őket evvel a kiáltással: „Jézusom! Apáék felakasztották a nagyanyát!” Nemsokára az egész falu megtudta és tódultak Papp Jánosék házához. Ott lógott a mestergerendán az öreg parasztasszony, tüveges szemei ki voltak meredve. Az állatias házaspárt a csendőrök letartóztatták akik nemsokára be is vallották mindent.

Rossz időjárás. Az öreg Falb Rudolf ugyancsak megjövendölte, hogy az idej nyár komisz lesz. Sok esőzés, nagyobb hidegek és viharok, sőt augusztusban hó is lesz. Úgy látszik jövendölése már is beköszöntött, mert az ország minden részéről értesítenek a nagy hidegről, sok esőről, fagyról. Szomorú kilátások ezek a magyar gazdára.

Két ítélet. A berlini Vorwärt-s-ben két ítéletet találunk, amely a katonai gondolkodásról ad érdekes bizonyítékot. A müncheni katonai járásbíróság esküdtei ezt a két ítéletet hozták: *Egyik ítélet:* Grammet Miksa altiszt Augsburghban fölháborító módon bántalmazta Schütze György közembert, aki kissé ügyetlen és mind testi, mind szellemi fejlődésben elmaradt ember. Deczembertől február 4-éig hétszer kinezta meg. Öklével verte, a kardhüvellyel oldalba lökte. *Egymásután huszszor arczul ütötte, szíjjal végig vágott a fején és a kengyelvas csatjával végig húzott a hátán. Azután áldo-*

zatát tíz perczig excecizroztatta. Egyszer torkon ragadta Schätzle-t és a falhoz vágta; február 4-én pedig vagy huszszor vágott végig a hátán, úgy hogy csupa seb lett. A szerencsétlen katona, aki még ma is kórházban van, annyira félt altisztjétől, hogy a törzsorvosnak azt mondta, hogy pajtásai verték meg. Az esküdtek kijelentették, hogy Grummet bűnös a hivatalos hatalommal való folytonos visszaélésben, de hozzátették azt a furcsa enyhítő körülményt: *nem tudta, hogy fájdalmat okoz.* A kegyetlen altiszt *negyvenkét napi fogságot* kapott. — *Másik ítélet:* Scheibl Xavér, a 16. számú gyalogezred közkapitánya följobbvalójának bántalmazása miatt állott ugyane bíróság előtt. Altisztje, *Liebl* hanyagsága miatt néhányszor megbüntette. Ezért haragudott Liebl-re és január 11-én reggel három órakor a négy fontnyi nehéz mosdótálat úgy odavágta az alvó altiszt fejéhez, hogy egy óra hosszáig eszméletlenül feküdt és huszonkilenc napig a kórházban ápolták. *Scheibl nagyon megbánta tettét és a kórházban bocsánatot kért az altisztől.* Ez a katona *négy évi fogságot* kapott. A Vorwärts így állítja szembe ezt a két ítéletet: a hirtelen harag egyetlen kitöréseért — *négy évi fogság; folytonos raffinált kínzásért — negyvenkét napi fogság.* Milyen különbség a két ítélet között.

Biztosítás — adósok ellen. Külföldön ez nem új dolog, de nálunk csak most fog talán meghonosodni. Angliában és Németországban már régebb idő óta működnek olyan intézetek, melyek elvállalják a biztosítást az adósoknál szenvedhetők veszteségei ellen. Ha tehát valaki e vállalatoknál biztosítja magát adósa ellen, úgy az esetben, ha az adós megbukik, fizetése képtelenné lesz, avagy csődbe jut, a biztosító intézettől visszakapja a pénzt. A biztosításnak ezt a nemét hitelbiztosításnak hívják s mint fentebb jeleztük, a külföldön már hosszabb idő óta sikerrel üzik úgy kereskedelmi mint ipari körökben. Ha az illető kereskedő vagy iparos általában óvatosan hitelez, akkor meglehetősen olcsó a biztosítás és így mindkét félnek megfelelő is. Hír szerint egy nagy angol biztosító intézet, mely a hitelbiztosítást a legkiterjedtebb mértékben üzi, legközelebb nálunk is megtelepszik és itt is meghonosítja ezt az új biztosítási ágat. Üzleti körökben méltán néznek nagy érdeklődéssel e kísérlet eredménye elé.

Szétrobbant viharágyu. Hétfőn délután Hejkál Sándor Ó-budán, a Wittinger-féle vendéglő mellett elterülő térségen egy viharágyut akart működése közben bemutatni. A gyújtókanócot rövidre vágta, hogy a robbanás hamarabb bekövetkezzék. A kanócz azonban oly gyorsan égett végig, hogy a löveg szétrobbant, mielőtt még Hejkál kezét visszarántotta volna. A szerencsétlen ember kezét annyira összezégette, hogy a segítségül hívott mentők súlyos sebével a Rókus-kórházba szállították.

A csongrád megyei szocialisták gyűlése. Csongrádon vasárnap a csongrád megyei szocialisták népgyűlést tartottak, amelyen különösen a munkahiány miatt beállott nagy inség és nyomor okairól beszéltek. Jó és igazságos közigazgatást kívántak és mert azt tapasztalták, hogy ez a törekvése a kormánynak is, elismerésüket fejezték ki Darányi Ignác földmivelésügyi miniszternek és Vadnay Andor csongrádi főispánnak a munkásokkal szemben követett igazságos eljárásukért. Végül határozatot fogadtak el, amely szerint felkérendő a kormány, hogy vegye állami kezelésbe a gyógyszerárakat, ezeknek jövedelméből állítson fel kórházakat, tegye ingyenessé a betegek orvosi kezelését s az állam-

polgárok jogvédelmét és folytassa a nagybérletek felosztásának üdvös munkáját, különösen pedig adjon munkát a Duna-Tisza csatorna létesítése által az éhező népnek. A gyűlés rendben folyt le.

Szivar papírból. Amerikában legújabbán nagy sikerük van a papírból készült szivaroknak. Ezek a szivarok szó szerint véve papírszivarok, mert hosszabb ideig erős dohánylében áztatott papírlapokból készülnek. Ezeket a papírlapokat aztán összepréselik, s rendes alakú szivarokat gyártanak belőlük. Mi nyugodtak lehetünk, hogy még jó ideig nem fogunk ilyen kotyvalékot színi, mert Magyarországon nem engedné meg a kincstár a dohány ilyenmü hamisítását, nem azért, mert ártalmas az egészségre, hanem azért, mert az államnak kára volna belőle. A bort, vajat s egyéb élelmiszert ugyan hamisítják Magyarországon, ahhoz az államnak semmi köze, legföljebb a szegény ember gyomrának. Arra meg nem érdemes vigyázni. Olcsó az emberanyag; azért születnek, hogy meghaljanak! Ez a mostani bölcs felfogás.

Vilmos császár átöltözései. Hogy II. Vilmos császár mily gyorsan vált ruhát, arra vonatkozólag a németek közt valóságos legendakör kering. De amit május 4-én produkált, az tulmegy az eddigieken: Ugyanis 1-ször reggel: Ferencz József király fogadására a pályaudvaron osztrák-magyar tábornoki egyenruhában jelent meg, az aranygyapjával és a Szent István-renddel. 2-szor, délután 5 óra 8 perczkor: Ugyancsak a pályaudvaron, porosz tábornoki egyenruhában az Annunziata-rend nagykeresztjével az olasz trónörököszt fogadta. (Azért nem volt olasz egyenruhában, mert Olaszország nem ad idegen uralkodónak katonai rangot.) 3-szor, délután 7 óra 10 perczkor: A potsdami pályaudvaron a dragonyos testőrök első ezredének egyenruhájában várta unokafivérét, York herceget, mert a herceg ennek az ezrednek tisztje. 4-szer, este 9 órakor: A nagy esti ünnepségen ismét osztrák-magyar tábornoki egyenruháját viselte. 5-ször, este 10 óra 55 perczkor: A friedrichstrasse pályaudvaron orosz egyenruhában fogadta Konstantin orosz nagyherceget. Tehát ötször öltözködött át egy napon s a mellett elvégezte a fogadásokat is.

Miért lehet ott s miért nem nálunk? Hazánkban ismét erősen hullámokat ver a kivándorlás. A hatóságok és a kormány pedig megakadályozására nem tesz semmit, azaz, hogy tesz: nem ad utleveleket, csendőreivel visszakísérteti az állomásokról a kivándorolni akarókat, a vezetőjüket pedig megbünteti. Ez a magyar kormánybölcse ség. Így tesz az adóval is. Egyszerűen kivetik s ha a nép nem tud fizetni, a végrehajtóval vitetik el mindenét. Ha panaszkodik, gorombáskodnak vele: ha ellenszegül, becsukják, esetleg a csendőrök lelövik. Ugy tesznek Magyarországon a néppel, mint a rosz gazda a lovával. Enni nem ad neki, de ha aztán az elesigázott gebe nem tudja elhuzni a szekeret, üti veri: a vége az, hogy megdöglik. Ilyen bánásmód a néppel okozza aztán a tömeges kivándorlást, melynek megszüntetésére nem az erőszakot kell alkalmazni, hanem a jóindulatot, a támogatást. Nem kell mindig abban a helytelen felfogásban élni, hogy Magyarországon a kivándorlás és szocialis mozgalmak egyedül az izgatónak és ügynököknek tudható be. Nem úgy van az, hiába nógatna egy ügynök valakit kivándorlásra, ha az itthon megelégedetten élhet. Azt is hiába kürtölik hivatalosan, hogy így meg amugy pórul jár, ha kivándorol, mikor a tények eliene szólnak. Maga a homonnai járás főszolgabírája érdekes jelentést küldött a megye köz-

gazgatási bizottságának az amerikai kivándorlásról. Ebből az írásból megítélve egész más rubrikába tartozik a kivándorlás, mint a mibe eddig soroztuk. Azt mondja a főszerkesztő, hogy a kivándorlás azért olyan aránytalanul nagy mostanában, mert Amerikában tavaly óta nagy szükség van a munkásokra és különösen megbeesülnek a magyarországi munkást. Hogy miért nem volt munka eddig és hogy miért tértek vissza annyian csalódként, arról nem szól a jelentés de ténynek kell vennünk azt, amit az állapotok változásáról mond. A kik visszatérnek Amerikából, valósággal vagyos emberek ahhoz az állapothoz képest, a miben itt hagyták a hazát. Első dolguk az, hogy rendezik a dolgaikat a kincstárral, megfizetik a hátralékos adókat (ez már tetszik az államnak) aztán visszavásárolják a régi portát, telket s mintha Amerika gazdálkodni is megajánlotta volna őket, okosan látnak a munkához. A kis gyöngye tehének helyett erős igásállatot szereznek, a házaikat egymás után bontják le s újat, magasabbat, tágasabbat építenek helyébe, több gondot fordítanak a ruházatukra s az élelmiszerekre is. Szóval, Amerika ez idő szerint a nyomoruságból rántja ki a Felvidéket. Van olyan ember is a járásban, aki háromszor-négyszer megjárta Amerikát az utolsó két esztendőben. *Amint egy kicsit megszédítte magát odaát, hazá hozta a pénzeszközét. A posta is azt bizonyítja, hogy sok pénz jön mostanában Amerikából az itthonvalóknak.* Tavaly majdnem nyolczszázezer korona érkezett a homonnai járásba, az idén pedig az év első félévében több mint negyedmillió. Ha ezt az itthonmaradottak látják és tapasztalják, vajjon nem inkább hisznek a tényeknek, a csengő aranyaknak, mint az ígérkedő liberális kormányának és sajtójának? Adjanak a népek munkát, könnyítsenek az adóterheken, védelmezzék meg törvényekkel az uzorásoktól, gondoskodjanak lekiüszmeretes közvetítőkről, kik a szegény nép terményét a megillető áron vásárolják. Gondoskodjon az állam, hogy a hatóság emberei a néppel jól, szívélyesen bánjanak, legyenek a népek inkább barátai, tanácsadói, mintsem parancsolói, ránczbaszedői. Ingyen és jó igazságszolgáltatás legyen, úgy, hogy a tudatlan nép is élvezhesse annak minden áldását. Vándortanítók tanítsák a népet helyes gazdálkodásra, önállóságra s majd meglátják, hogy magától megszűnik a kivándorlás. De erre nincs a kormánynak ideje. Mi pedig csak azt kérjük, miért lehet ott Amerikában pénzt szerezni, s miért nem nálunk?

Még mindig vannak halás emberek, kik egészségük visszanyeréséért a Kettős villamdelejes kereszt vagy csillag főtálatájának, Müllernek köszönetüket nyilvánítják, így a következő sorok is: Tisztelt Müller ur! Sokáig szenvedtem almatlanság, szívdobogás és rheuma miatt; a véletlen megismertette velem kitűnő villamdelejes keresztjét s a mióta azt használom, egészségem helyreállott. — miért is köszönetemet nyilvánítom és kérem, hogy W. H. hasonló bajban szenvedő barátom fészére is egy drb. villamdelejes keresztet küldeni sziveskedjék. Tisztelettel Neu Márton kántinos. Bpest, Retek-utca bosnyák-laktanya. Ezekután mindazoknak, kik rheumában, lelegzési nehézségben, almatlanságban, fülzugásban, eskórban vagy más ideghántalmakban szenvednek melegen ajánljuk fenti készüléket mely 3 frtért megszerezhető Müller A.-nál. Bpest, V., Vadász-utca 42. E sz. alatt.

Felhívjuk olvasóink figyelmét a mai számban megjelent kasza és permetező hirdetésre. Tanácsos a megrendeléseket, ha későbbi szállításra is, már most elküldeni **Sohr József** urhoz **Somogy-Szilbe**, mert a tömeges kereslet folytán úgy összehozódik a munka, hogy a t. rendelők gyors kiszolgálását csak nagy fáradsággal lehet majd eszközölni,

MI UJSÁG A NAGYVILÁGBAN?

Spanyolországban forradalmi események vannak napirenden. Valenciában és az ország egyéb vidékein felázadt a nép, sőt a csendőrséget is bántalmazta, mely a rendet helyre akarta állítani. A zavargások oka a súlyos adók, melyeket az elvesztett amerikai háború folytán a népvállaira raktak. Hát mindig csak a szegény népek kell mások hibáért bünhődni? Azt a szerencsétlen háborút nem a nép indította, annak nem a nép az oka. Mégis az ujabban kivetett adót a szegény népek kell elviselni, mert a gazdag ember úgy sem érzi. Ha a nép a nagy adók ellen panasz-kodik, nem hallgatnak rá: ha az adófizetést megtagadja, csendőrökkel kényszerítik engedelmessé. Ez a mai liberális világban a szokás.

Az angol-bur háboruban a mult hét óta csak annyi az ujság, hogy Roberts angol tábornok indult nagy hadseregével a burok üldözésére. A burok bevették Mafekinget és 900 angolt fogtak el. A buroknak most az a céljuk, hogy visszavonulnak teljesen Transvába, a hol a hegyek közt erős védelmi állásban várják az angolokat. A tulajdonképeni üldöklő háború csak ott fog kezdődni. Adná az ég, hogy addig valamely nagy hatalom közbevetése véget vetne a haszontalan véröntésnek.

Szerbiában az állapotok mind szomorubbak kezdenek lenni. A közállapotok zavarosak; a katonai szigorúsággal nem érnek el semmit, hiába büntetnek füt-fát, a nép csak szegényedik, az állampénztár örökösen üres s a fejtelenség nőttön-nő. Most azzal akarnak jobb helyzetet teremteni, hogy Sándor király meglátogatja anyját Natáliát, ki állandóan Biarritzban lakik, — kibékül vele s megbeszéli vele, miként lehetne Milánt, a volt királyt Szerbiából eltávolítani, mert mindenki Milánt okozza a mai rossz viszonyok megeremtésével. Ez a szerencsétlen ország is azt nyögi főleg, hogy ott is csak hangzatos jelszavak mellett kormányoznak. Egyszer a radikálisok vannak a kormányon, másszor az oroszbarátok, s így tovább: mindenik párt, ha kormányra jut, lerombolja azt, amit a másik teremteni kezdett s ennek a vége csak pusztulás lehet. Majd csak eljön egyszer az orosz atyuska s rendet csinál, bekebelezi magának az egész országot.

Vademberek temetkezése. A Salamon-szigeteken egy esztendő óta a Mariánusok végzik újra nagy buzgósággal a missiót és igyekeznek az ottani vad népfajt megtéríteni. Ezeknek a szigeteknek a népe igen vad, még az emberhúst is eszi néha, többnyire gyermekeket áldoznak fel a saját vérükből. A fehér ember husáról azt mondják, hogy nagyon szívós és sós. Felöltöttek nagyobbára természetes halállal mulnak ki, ezeket azután igen egyszerűen temetik, ha szegény emberek voltak. A czápáknak vetik őket a tengerbe. Ha azonban valamelyik főnöküket ragadja el a halál, annak a temetése már sokkal körülményesebb. A forró éghajlat ellenére is néhány napig tartják ravatalon a holttestet, amelyhez a rokonok és ismerősök messze földről összegyűlnek. Sirató asszonyok borulnak a tetemre, hogy hangos szóval hirdessék a rokonság gyászát. A férfiak hosszú egyes-sorban az erdőbe vonulnak fát vágni. Azután máglyát raknak az udvaron és meggyújtják. A máglyát asszonyok tánczolják körül, míg föl nem lobog a tüze, akkor fölibe helyezik a halottat és ugyancsak melléje fektetik a felesé-

gét, akit előbb, miután kijelentette, hogy férjével együtt kíván az örökkévalóságban vándorolni, agyonütöttek. Miután elégték a temetek, ijesztőfákat tűzködnék a máglya köré, hogy a holtak elszabadult szellemeit elriaszsszák. Nagymennyiségű élelmiszert is hordanak az üszkös máglya fölé, hogy a holtak abból étkezzenek és ne kívánják meg az élők házi állatait. Ezután fölkerekedik az egész falu és kivándorol a halál színhelyéről, mert fél a holtak hazajáró lelkétől. A gyász esztendőig tart náluk és kemény böjtölésben nyilvánul, amit aztán ünnepi dus lakomával rekesztenek be, amikor a gyermekek husa kerül tálalásra. Lakoma után várásitalt isznak és azzal meg is mossák öt érzékszervüket, hogy az elhunytak lelkei hozzájuk ne juthassanak.

Bajorország a tanítóknak. A katolikus Bajorországban a tanítók fizetéséről rendezkedő új törvény szerint a tanítók alapfizetése 910 márkáról 1200 márkára lesz felemelve. 200 márkán aluli egyházi- és iskolai mellékjövödelem ezentul a fizetésbe többet nem lesz beszámítva. Körülbelül 12,000 tanító lesz ezen fizetés javítással kellemesen megörvendeztetve és évi 4 millió márkával lesz több ennek folytán az állannak kiadása. Azonkívül ennek következtében a nyugdíjkiadás is évről-évre tetemesen emelkedni fog. Mig a tanítók nem fognak a nép ügyeiért sikra szállni és azzal együtt harcolni, addig ne is várják tanítóink, hogy a képviselőház nagyságos és méltóságos urai felemeljék a tanítók 300 frt. minimális fizetését.

MAI KÉPÜNKHÖZ.

Olvasóink jól ismerik azt az áldástalan harcot, melyet a kapzsi angolok folytatnak a burok ellen Transzvál bírásáért. A háboru változó szerencsével folyik: ép mai lapunkban írjuk, hogy a burok bevették Mafekinget. Mai képünk egy csapat angol foglyot mutat be, kiket fegyveres burok őriznek.

KÖNYVES-POLC.

Ajánlható katolikus lapok. Örökimádás, havi folyóirat a legméltós. oltári szentség imádása s szegény templomok felszerésére elősegítésére. Kijadja a Központi Oltár-egyesület. Megjelenik minden hó 20-án. Előfizetése ára egy évre 3 korona. — *A Kath. Hitterjesztés Lapjai.* Képes havi közlöny. Szerkeszti Nogely István, Nagyvárad-egyházmegyei áldozár. Előfizetési ára egy évre 6 korona. Minden füzet igen jó és vallásos közleményeket tartalmaz, szép képekkel.

Fenti lapokra előfizetéseket közvetít lapunk kiadóhivatala.

Krisztus keresztje és a vörös socializmus. 30 májusi szent beszéd a tirsalalmi kérdéstről. Főtitotta Huszka Endre lelkész. Vallástalan századunkban üdítően hatnak a hívők kedélyére a lelki vigasztalások. Fentt irt mű nemesak a lelkészkedő papságnak, de a katolikus hívőknek is igen becses olvasmány, mert feltárja hiven a jelenkor hibáit, rámutat

az áldástalan socializmus pusztításaira és buzdítva oktatja a hívőket a jó utra térésre. Kapható a Szt. Gellért kath. Mü-intézetnél (Bpest, VIII., Práter-u. 44. sz.) Ára füzve 2 kor. 40 fillér.

Tanonczok Lapja. Ez az alig egy évet megért kis folyóirat minden újabb számával csak még igazolja az ajánlásokat, melyekkel a keresztény sajtó legnagyobb része megindulása első percétől fogva unos-untalan igyekszik rá az érdekelt körök figyelmét felhívni. A most megjelent 5-ik száma olyan tartalmu, mely semmi kívánni valót sem hagyhat hátra. A vezércikkében Emberger János mond a fiatal olvasóknak igen figyelemreméltó és tanulságos dolgokat a szocializmusról Május 1. címmel. A második közlemény a Katolikus Tanonczokat Védő Egyesület választmányának emlékirata a közoktatásügyi miniszterhez a vallásoktatás érdekében Vers Bán Aladártól, elbeszélés Kines Istvántól, apró adomák stb. teszik szinessé és változatossá a füzet gazdag tartalmát, melyben egy egész külön rovat jut az iparügyek tárgyalására. Tanonczok iránti köeleességüknek tesznek részben eleget a mesterek, ha számukra ezt az elevenen szerkesztett s mindenkor tartalmas kis folyóiratot, mely hozzá még potom olesó is, megrendelik. Szerkeszti: Emberger János, kiadja: Labuda Ferencz. Ára egész évre 1 korona 20 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, III., Serfőző-utca 3. szám.

Kis összegű megrendelésnél célszerű az összeget a „Magyar Néplap”-ra szánt előfizetéssel együtt beküldeni.

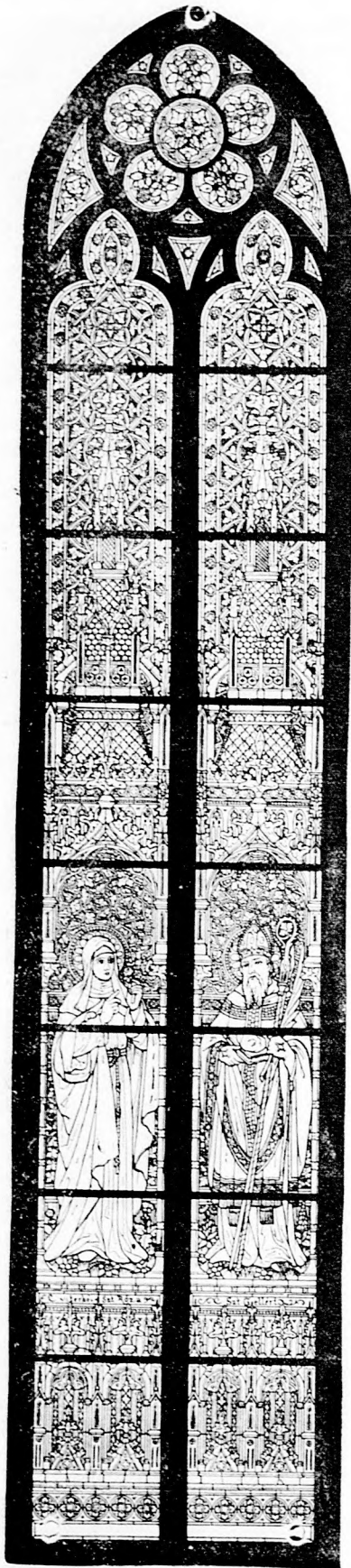
SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

P. Marinak. Jasenovac. A lapot valószínűleg előbb a postán vagy másutt elolvassák s csak aztán viszik önhöz. Mi rendes időben adjuk fel az önet is a többivel együtt, úgy, hogy a legtávolabb eső helyekre is szombaton kell a lapnak eljutni. — **F. Ferencz** urnak. Nagykanizsa. Nagyon köszönjük a szives támogatást és a beküldött ezimeket. Valamennyinek megküldöttük a mutatványokat. — **B. S. urnak.** Gomba. Fiát, ha betöltötte a 16-ik életévet, de még 18-nál több nines, felvétetheti a tengerészekhez. Két évig marad az altiszti iskolában, aztán 3 évet kell szolgálnia és a 2 évi ingyen oktatásért ismét 2 évet. Altiszti rangot kap s kiszolgálás után szivesen veszik föl bármely vasutnál vagy hajózási társulatnál. — **K. B. urnak** Oroszi. Sohse küldjenek előleget vagy kötelezvényt azoknak az ügynököknek, kik pénzkölcsönt ígérnek. Legnagyobb részt svindli, kivált ha előleget kér. Se pénzt nem kapnak, de még az előleg is fuccs.

Gépészek!

2 korona 40 fillér a locomobil és magas, alacsony nyomású condensátoros stabil gőzgépezélok vizsgájára előkészítő kézikönyv 400 kérdés és felelet 28 rajzzal. — **1 korona 50 fillér** a locomobil kezelőké külön. — **2 korona** a *kézikönyv a vas és fémestergályosok részére* különös tekintettel a csavarvágásra és annál való számításokra. **MORVA REZSÓNÉL,** Budapest, VI. ker. Csángó-utca 9. szám. Előkészítést elvállalom.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: SCHÖDL GYULA.



Kész: a bpesti Erzsébetvárosi új templom részére.

PALKA JÓZSEF ÜVEGFESTÉSZETE

BUDAPEST, VIII., Mária Terézia-tér 1.

Készít: stilszerű templom-, terem- és lépcsőház-ablakokat egyszerű és művészi kivitelben, legjutányosabb ár mellett.

Felvilágosítás, rajz, költségvetés stb. megkeresésekre postafordultával megküldetik.



Az ezredéves országos kiállításon kitüntetett hangszereimről arjegyzeket ingyen és bérmentve küldök.



CZIMBALMOK

45, 50, 60, 70 frtért, pedálos 85, 100, 130, 200 forint és feljebb.

Hegedűk: 3, 4, 5, 6, 7, 8 frtért és feljebb. **Tilinkók, fuvolák,**

vendéglők részére zenélő automata-
maták érez kottalapokkal. In-

tonák 11 frt. **Ariosa** 17 frt.

Phönix 25, 30 frt. **Mechani-**

kai czimbalom 110 és 125 frt.

Egy- és kétsoros **harmonikák,**

réz fuvó hangszerek, községi
és torna dobok. **Cziterák,** 4

frttól 80 frtig. **Tamburiczák.** Eős szerkezetű mignon

zongorák 6 évi jótállással 400 frt. Kuliffay-fele

Czimbalom-iskola a legújabb és legcélszerűbb. 95

dallal 3 frt 50 kr. Czimbalmozók folyóirata 7-ik évfo-

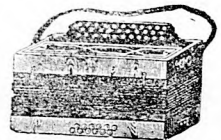
lyam, évfolyamonként 4 frt. Évi előli és etési ár 3 frt 60 kr.

HORVÁTH ISTVÁN

hangszergyáros, József főh. 6 cs. és
kir. fens. udv. szállítója.

BUDAPEST,

Erzsébet - körút 2 szám



VILLAMGYÓGYDELEJES KERESZT

gyógyít és fölfrissít, kezeség mellett.

(R. B. sz. 86.997.)

Nem Volta-kereszt.

E készülék gyógyít és segít asthma, eskór, influenza s hátsógerinc-fájdalmaknál. Köszvény, rheuma, ischias, neuralgia, migrén, szédülés, fejfájás, fülzúgás, átmatalság, s minden idegbaj s gyöngeséget kezeség mellett.



Nem tiltkos szer.

20 éves betegségeket teljesen meggyógyított. Elismerések és bizonyítványok a világ minden részéből napjainkban megtekinthetők. Akit legkésőbb 45 nap alatt meg nem gyógyít: a pénzt visszavetjük.

Figyelemztetem a t. ezimű közönséget, hogy az én csillagom nem tév-
tendő össze a Voltával, mely teljes hatástalansága miatt Németországban hivatalosan el van tiltva, míg az én villamgyógydelejes csillagom kitűnő győgyerejénél fogva általánosan elterjedt és közkedvelt.

A kis készülék 4 korona. (Gyermekek és nők számára.)

A nagy készülék 6 korona. (Régebbi betegségeknél használandó.)

Központi eladási hely a **MÜLLER ALBERT**

bel- és külföld részére: Bpest. V., Vadász-utca 42 E. Kálmán-utca sarok.

SZENT GELLÉRT KATHOLIKUS MŰINTÉZET

KÖNYVKERESKEDÉSE

BUDAPEST, VIII., PRÁTER-UTCZA 44. SZ.

Megjelentek és kaphatók az alant felsorolt művek:

Vallásos művek.

- Balits** Antal dr., Jézus Krisztus, isten Megváltónk élete Füzve 2.— kor.
- Bohnert** Marián, Assisi szent Ferencz élete. (1182—1226.) Füzve 4.— kor. Kötve 5.20 kor.
- Dosenbach** István S. J., Szűz Mária az ifjúságnak mintaképe, vagy az ifjúságnak artatlansága- és buzgalmáról. Fordította Lessenyei Ferencz. Füzve 20 kor.
- Dvoveczky** J. Krisztus keresztje és a vörös socialismus. 30 május sz. beszéd a társadalmi kérdéstről. Füzve 2.40 kor.
- Garrat** V., Loretto az új Názáret. Füzve 1.— kor. Kötve 1.60 kor.
- Hajdu** T. dr., Teremthette volna-e isten a világot öröktől fogva? Füzve 1.40 kor.
- Lasserre** H., A lurdí Sz-nt Szűz tisztelete május hónapban. Füzve .40 kor. Kötve 3.— kor.
- Meschler** S. J., Novena, azaz kilenc napi ájtatosság a lourdesi Szent Szűz tiszteletére. Füzve .20 kor.
- Philothea** vagy utmutatás a vallásos életre. Szalézi szent Ferencz után rövid kivonatban átdolgozta Hongg Leo. Kötve 1.60 kor.
- Schneider** C. M., A század alkonyán. Elmékedések a ka h. egyházzól és a tpr. dalomról. Fordította Adjutus Secundus. Füzve 4.— kor. Kötve .80 kor.
- Scotti** Elmékedési könyv papok számára. Fordította Adjutus Secundus. 4 kötet: Füzve 12.— kor. Kötve 14.40 kor.
- Spirago** F., Katholikus kat. kizmus felnöttek számára Fordította Adjutus Secundus. 4 kötet Füzve 12.— kor.
- Vathy** J., Mária-esték. 52 Mária-leghenda Füzve 2.— kor.
- Köcsi **Mayer** Gy., Gyász-szertartás. Temetési kézikönyv. I. kötet: Temetési szertartások és gyász énekek. Kötve 2.50 kor. II. kötet: Halotti bucsuztatók. Kötve 3.— kor. A két kötet együtt 4.40 kor.
- Pogonyi** Bernát, Sekrestyések és harangozók vezérkönyve (Utmutatás a sekrestyések és harangozók teendőire) Füzve 1.— kor.
- Ének és imakönyv** a kath. tanuló ifjúság használatára. Kötve —.40 kor.
- Gyónási könyvecske**. (Szt. áldozási imák és néhány szt. ének.) Elemi iskolai tanulók számára összeállította Baumann K. Füzve —.20 kor.
- Készület a szt gyónáshoz**. Felnöttek számára —.10 kor. Ugyanaz, bővíttve, német nyelven —.20 kor. tot nyelven —.20 kor.
- Hock János** imakönyve. Diszes kiadás. Kötve 10 koronától 60 koronáig. Ugyanaz, egyszerű kiadás. Kötve 6 koronától 14 koronáig.
- Hock János**. Vigasztalások könyve. Vászónkötésben 6.— kor. Diszkötésben 13.— kor.
- Kiss** Arisztid, Lelki ibolyák. (Oktató imakönyv gyónók számára.) Füzve —.40 kor. Kötve —.60 kor.
- Lővárdy** Alajos, Ének- és imakönyv a magyar-német kath. tankötelesek és hívek számára. (Magyar és német nyelven.) Kötve —.60 kor.
- Szemeyei** Mihály, Szent József tisztelete. A sz-nt család imakönyve. Reggeli, esti és szent mise imák. Kötve 1.40 kor.
- A Szent Mise a világ legnagyobb kincse** Elmékedési és imakönyv. Kötve 2.— kor.
- Tárkányi** B., Vezéresiflag. Vászónkötésben 4.— kor. Bőrkötésben 6.— kor. Bársonykötésben 16.— kor.
- Tárkányi** B., Lelki manna. Ének- és imakönyv. Kötve —.70 kor.
- Walser** J., Örök imádás, a legméltóságosabb oltariszentség imakönyve. W. után Varga Mihály plébános. 2. kiadás. Vászónkötésben 3.20 kor. Bőrkötésben 5.— kor. Finom —.6.— kor. Még finomabb kötésben 8—9 kor.
- Néhai Nogáll János** v. nagyváradi fsz. püspök kiadványai:
- Kempis Tamás** négy könyve Krisztus követéséről. Kis alak. Vászónkötésben 1.— kor. Ugyanaz, nagy negyedretű kiadás. Felvászónkötésben 8.— kor. Egészvászónkötésben 12.— kor. Vászónkötésben 16.— kor.
- Aldozatlángok**. Imádság és elmékedés-félék. Kötve 1.20 kor.
- Boldogasszony követése**. Kötve 2.40 kor.
- Csarnok** a keresztény hitélet ügyére. Kötve 3.— kor.
- Liguori szt Alfonz** vezérkönyve az oltariszentség látogatásáról. Kötve 3.— kor.
- Liliomszálak**. Kötve 3.— kor.
- Szentek tudománya**. Kispapoknak és miséspapoknak. Kötve 3.— kor.
- Szeráf hangok szent Teréziától**. Kötve 2.40 kor.
- Az Urangyala**. Elmékedések. Kötve 3.— kor.
- Keresztény Vezérczikkek**. Elmékedések. Kötve 3.— kor.
- Vegyes művek.**
- Petrassevich** G., Magyarország és a zsidóság. Társadalmi tanulmány. Füzve 3.— kor.
- Verus** A sociális kérdés hajdan és most. Socialpolitikai mű. I. kötet. Füzve 4.— kor. Kötve 5.— kor.
- A II és kötet sajtó alatt van, megjelenése legközelebb várható. A teljes munka ára. Füzve 14.— kor. Kötve 17.— kor.
- Mayer** B., A spiritizmus keresztény kath. megvilágításban. Négy szabad előadás. Füzve .20 kor. Kötve 2.— kor.
- Ullatorne**. La Salette története. Fordította Varga Mihály. Füzve —.54 kor.
- Varga M.**, A nagy világesapás. 1.— kor.
- Deszkáss** M., Való és mese. 8 elbeszélés. Füzve 1.— kor.
- Egly** M., Verőfény. Tárca. Füzve 1.— kor.
- Kubinyi** Viktor, Maison-rouge. Elbeszélés. Szabadon francziából. Füzve 2.— kor. Kötve 3.— kor. Diszkötésben 4.— kor.
- Mester** Károly, Tarka világ. Apró novellák. Füzve 1.— kor. Kötve 2.— kor.
- Nyizsnyay** Iván, Szeli elbeszélések. Füzve 3.— kor.
- Sziklay** János, A cserépesi kastély. Regény. Kötve 2.— kor.
- Zempléni** Árpád, Kis emberek. Elbeszélések. Kötve 1.— kor.

Minden, bárki által hirdetett könyvet az eredeti bolti áron szállítjuk.

Vidéki megrendelések csakis utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett' eszközöltnék. Utóbbi esetben a postaköltséget mi fizetjük.

Készpénz-kölcsön

birtokokra és házakra,

a valódi becserétek háromnegyed részéig, 11 helyre is, 20-
évi törlesztésre. Birtokos felmondhat bármikor, penzün
teret nem. Lebonyolítás 14 nap alatt. Konvertálás belyez-
és illetékmentes. Semmi előleges költség. Beküldendő
csakis telekkönyvi kivonat, valamint kataszteri birtokiv-
máslolat.

Ingtatlan- és jelzálog-Forgalmi-Intézet.
Budapest, VI., Váci-körút 39.

Finom Rum,
Törköly,
Szilvorium,
Ecet és
Likörök

Kezelési könyv és árlap ingyen!

10 arany érem. † Alap. 1869.

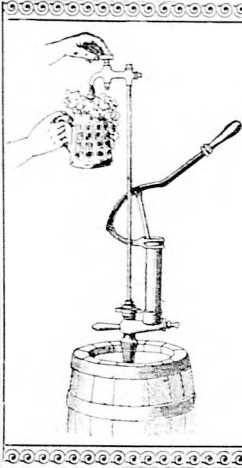
WATTERICH A.

Budapest, Dohány-u. 5.

Czikkek a borkezeléshez.

Borbetegségek elleni szerek.

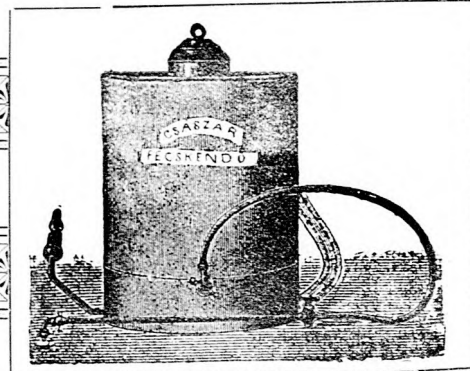
A világ legjobb sörszivattyúi.



Több évi tapasztalat után bebizonyult, hogy a legteké-
letesebb és tartósságánál fogva a legolcsóbb permetező-
gép a Vermorel-féle

„Császár Fecskendő“

mely eddig minden versenyen, melyen résztvett, az
első díjat nyerte. — Legújabb 1899. évi minta.



Erős réz-puttonnyal nickelozott részeket gondos ki-
állításával nincs eltömésnek és javításnak kitéve.

Ára csomagolással együtt csak 12 ft.

Megrendelhető **Sohr József** urnál **Szill Somogy m.**

Megrendelések kéretnek, ha utóbbi szállításra is, már most feladni,
hogy az előirt időre pontosan eszköz ölhessen. Utánvétellel vagy a penz
előleges beküldése mellett.

! Teljes jótállás !

A Sohr „Szent-Antal“ kaszagyár, mely a világ legelső kaszagyára

100 koronát fizet annak, a ki egy más gyárból egy Sohr „Szent-Antal“ kaszát tud előmutatni.
200 koronát fizet annak, a ki ezen kaszákból 100 darab közül 5 rosszat tud előmutatni.

Megrendelési cím: Sohr József Somogy-Szill.

Hazánkban a kaszakereskedők nagy mérvben üzik a szédelgést. És miután a **Szent-Antal jegyű** kaszá-
val, melynek jó híre bejárta az egész világot, és a mely a mult évi londoni kiállításon is **nagy aranyérmét**
és **diszoklevelet** nyert, a szédelgőknek kissé a körmükre koppantottam, azt mindenféle furlanggal utanozzák
és el akarják hitetni, hogy ócska portékájuk valódi „Szent-Antal“-kaszák, azért mindenkit saját érdekében is
figyelmeztetek, hogy óvakodjon a hamis utánzatoktól, mert a **Szent-Antal-kasza** csak akkor valódi, ha fokán
az ismert védjegy van, tábláján pedig az itt látható felirat.

Az **egyedüli kasza**, mely
minden tulajdonosát varakozáson
fölül kielégíti. A **Szent-Antal**
kasza közkedveltséget főleg szí-
vós, sem nagyon kemény, sem
lágú és csodálatra méltó élének
köszön. Különösen azért felel
meg közönségnek, mert a

Szent-Antal jegyű kaszának erős orma és nyaka van és igen vékony pengéje. Nem kell minduntalan kovács-
kézre adni, mert egy rendes kaszasebber kezéhez van igazítva

Sok gazda a hibás kalapálás által a legjobb kaszát is elrontja, ez a **Szent-Antal kaszánál** nem jöhet elő, mert az
ikalapálva és kipróbálva lesz a gazdaközönségnek átadva. A **Szent-Antal kaszával** csupán egyszeri kalapálással
10 napon át és egyszeri köszöreléssel 150—180 lépésig is el lehet könnyen a legkeményebb hegyi fűben kaszálni. **Minden**
darabért jótállást vállalok és a meg nem felelőt egy új kaszáért kicserélem. De tapasztalatból tudjuk, hogy
a közül sincs egy rossz.

A **Szent-Antal kasza árai:**

65	70	75	80	85	90	95	100 cm. hosszú
— .95	1.—	1.05	1.10	1.15	1.20	1.25	1.30 forint.

5 drb megrendelésénél a postaköltséget a kaszagyár fizeti, 10 drbnál a postaköltséget is megfizeti és egy kaszát ingyen küld.

Amergaui kaszakó a legmegfelelőbb a Szent-Antal
kaszához. 1 db 25 kr. 10 db 2 ft. „Diadal“ ezüstacél kalapáló készülék. Üllő és kalapács
párban 85 kr.

Képes főrajgyézeket ingyen és bérmentve küldök. Gyűjtőknek kedvezmény.